

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEMAJ VEČ KOT
2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenredni sobotni
nedelji in praznikom).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reentered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 38. — Štev. 38.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 24, 1941—PONEDELJEK, 24. FEBRUARJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

MUSSOLINI SE ZANAŠA NA HITLERJA

Mussolini priznal izgube desete armade in 5. zračnega zbora

Včeraj je Benito Mussolini po dolgem molku zopet javno govoril ter po radiju svojemu narodu priznal, da je italijanska armada v Afriki doživela strahovite izgube, da pa je v Libiji še močna nemška mehanizirana armada in da so v Libiji na Siciliji nemški Stuka bombniki in je obljubil, da bo za Italijo napočila nova doba uspehov.

Govoril je 45 minut ter je skoro ves čas slavil nemško vojaško silo, s čije pomočjo bo Italija zmagala v sedanji vojni. Rekel je, da bo Anglija premagana navzlic ameriški pomoči. Glede Grške pa je rekel: "Prišla bo pomlad."

Mussolini je ukazal pripraviti ves italijanski narod, da poslušajo njegov govor. Zvočniki so bili postavljeni po vseh trgih v mestih, trgih in vaseh, kjer so bili prebivalci pozvani, da se zberejo in poslušajo ducejev govor. Ko je Mussolini pričel govoriti, so bile po gledališčih vstavljenе vse predstave in poslušalci so vstali, da poslušajo Mussolinijev govor. Izgledalo je, da da je bil to dan obračuna za Mussolinija. Italija je zlasti v Afriki doživela strahovite poraze, toda Mussolini je hotel vse neuspehe opravičiti ter je povedal, kaj vse je bilo storjeno in da bo Italija navzlic dosedanji porazom slednjič zmagala.

Nesreča za Italijo je, da se mora borovati na več frontah, ki so med seboj zelo oddaljene. Rekel pa je, da je bilo v Libiji vse skrbno pripravljeno za veliko vojno. Poslanih je bilo 14 tisoč častnikov in 400.000 vojakov. Poleg tega je bilo v Libiji še poslanih 800 tankov, 9500 oklopnih avtomobilov in 4800 motornih koles. Na isti način je bilo vse potrebno poslano v Vzhodno Afriko.

Kmalu nato, ko so se Italijanci pričeli umikati iz Egipta in dalje proti zapadu v Libijo, je italijanski vrhovni poveljnik maršal Rodolfo Graziani sporočil, da je hotel pričeti ofenzivo v začetku decembra, da pa ni ob pravem času dobil motornih koles in tedaj so ga Angličani prehiteli. Ker Graziani ni imel zadostno opremljene vojske je bila italijanska deseta armada uničena s vsem orožjem in je bil tudi skoro popolnoma uničen peti zračni zbor.

Mussolini je zelo posmešno govoril o Združenih državah, katerim vlada Jidje in diktator Roosevelt. Rekel je, da so samo prazne govornice, da nameravajo države osišča napasti Ameriko.

"Amerikanci naj bodo samo nverjeni," je rekel, "da ni velikega, zlobnega volka, ki jih hoče požreti."

Onstran morja...

Thilandski poslanik v Moskvi

V Moskvo je dospel poslanik azijske države Thailand (prej se je imenovala Siam) ter rekel, da bo skušal ugotoviti, če precej zrahljane diplomatske in trgovske zveze med obema državama.

V Moskvi so ga pozdravili zastopniki trgovskega komisariata in komisarija za vnanje zadeve.

Avstralske izgube

Avstralsko armadno poveljstvo naznanja, da je padlo v vojni z Italijani 190 Avstralcov, 749 jih je bilo ranjenih.

Italijani si stiskajo pasove

Že itak malenkostna količina olja, masla in masti, do katere je vsak Italijan upravičen, bo skrajšana s 1. marcem na polovico. Po 1. marcu bo v Italiji tudi prepovedana prodaja sladoleza in sladkega peciva.

Vsak Italijan dobi zdaj na mesec 28 unč olja, masla ali svinjske masti. Po 1. marcu bo dobival samo 14 unč masla na mesec, to je manj kot četrt funta na teden.

Ker ni mogoče dobiti gazoli-

na, ni na cestah nobenega privatnega avtomobila.

Usoda bežečih Italijanov

Reuterjeva angleška poročevalna družba poroča iz vzhodne afriške fronte, da se cela 94. italijanska kolonijalna divizija, ki beži iz Afrike v italijanski Somaliji, od koder so jo Angličani pregnali pred 11 dnevi, in ki sedaj beži preko 80 milj dolge pešene pušave proti Gelibu, nahaja v resni nevarnosti, da umre od žeje.

Bežeče čete se še niso pojavile v okolici Geliba, do koder bi že morale dospeti.

Nek zdravnik, ki je spremljal bežeče čete 40 milj daleč v puščavo, se je vrnil in se predal Angležem.

Pozneje so našli mrtvega nekega vojaškega duhovnika, ki je umrl od žeje.

Zrtve zračnih napadov

Angleško ministrstvo za domačo varnost naznanja, da je bilo meseca januarja vsled napadov nemških letalcev usmrčenih v Angliji 1500 civilistov, ranjenih jih je bilo pa 2012.

Ako se vpošteva silovitost napadov in silno množino bomb, ki so jih vrgli letalci na angleška mesta, to število nikakor ni previsoko.

Nemci prihajajo na Bolgarsko

V soboto popolne so pričeli v Sofijo prihajati nemški generalni štabni častniki in civilni oblekali, izpod dežnih plaščev pa se svetijo črni vojaški škornji. Kadar pa prihajajo iz svojih hotelov, pogosto zadenejo na bolgarske dijakke, ki protestirajo proti okupaciji Bolgarske od strani Nemcev.

Ob cestah, ki vodijo od rumunske meje v notranjost Bolgarske, so postavljeni novi veliki kačipotji z nemškimi napismi. Četudi pa so Nemci čez Donavo zgradili več pontonskih mostov, vendar še od nikoder ni poročila, da bi nemška armada korakale v Bolgarsko.

Takoj, ko je prvi nemški častnik prišel v Sofijo, je policija brez navedbe kakega vzroka aretirala več sto agrarnih voditeljev. Na poslopju Narodne banke sredi mesta so bili postavljeni protizračni topovi. Dijaki, pojoče narodno himno, so korakali pred kraljevo palačo in pred hoteli, kjer so nastanjeni nemški častniki.

Po Sofiji so razširjene vsa-

kovrstne vznemirjajoče govornice, kot, da je ruski poslanik v Berlinu obvestil nemško vladu, da Rusija ne bo mogla izpolniti svojega gospodarskega sporazuma, ako nemška armada zasede Bolgarsko; da bo Turčija napovedala Nemčiji vojno, da pa bo ostala v defenzivi za svojimi utrdbami v Traciji in da bo Turčija dovolila angleškim bojnim ladjam pluti skozi Dardanele, da preprečijo prevažanje petroleja po Donavi za nemško armado.

Neko poročilo, ki pa ni potrjeno, pravi, da je med drugimi nemškimi častniki, ki so prišli na Bolgarsko iz Rumunije, prišel tudi feldmaršal Siegmund W. List, ki se je posebno odlikoval v bojih na Poljskem.

Napad na ameriškega poslanika v Sofiji

V neki restavraciji blizu ameriškega poslaštva v Sofiji je bil na roki ranjen am. po-

LITVINOV IZKLJUČEN IZ STRANKE

Ruska komunistična stranka je zopet čisti svoje vrste. Osrednji odbor komunistične stranke je v soboto izključil iz stranke bivšega sovjetskega vnanjega komisarja Maksima Litvinova in ženo predsednika ljudskih komisarjev in vnanjega komisarja Vjačeslava Molotova Pavlino Karpovskajo Zemčuzino.

Oba sta bila obdolžena, da nista izpolnjevala svojih dolžnosti.

Pavlina Molotova je bila

dolgo časa načelnica velike tovarne za lepoticenje.

Litvinov se je vedno potegoval za prijateljstvo Rusije z Anglijo in za splošno varnost dežele. Kot zelo spreten diplomat je obnovil z Združenimi državami diplomatske zveze ter je sklenil več pogodb z različnimi državami. 3. maja, leta 1939 je bil odstavljen kot vnanji komisar in je na njegovo mesto stopil Vjačeslav Molotov.

Izgovor, ki je zalegel

Prejšnji teden so bili aretirani v Brooklynu štirje mladi fantje. Vsi imajo policijske rekorde in vsak je imel pri sebi revolver. Obtoženi so bili, da so v soboto zvečer ustrelili tekom roparskega napada v Brooklynu policista Leo na Foxa.

Uradniku, ki jim je prebral obtožnico, so se zakrohotali in povedali, da policista Foxa niso mogli v soboto v Brooklynu ustreliti, in sicer iz enostavnega razloga, ker so bili v soboto zvečer po nekem "opravku" v Readingu. Pa. Iz Brooklyna so se odpeljali že v soboto zjutraj v Reading. Tam so se popoldne zabavali z dekleti, zvečer so pa napadli poolroom in odnesli tisoč dolarjev.

Polcija se je v svoje presečenecje prepričala, da so njihove navedbe točne.

Stari so od 20 do 26 let in se bodo morali zagovarjati zaradi roparskega napada.

Fisheva napoved

V Babson Parku, Florida, je govoril pred člani tankajšnje trgovske zbornice newyorški kongresnik Hamilton Fish. Njegova izjava je bila zanimiva, največjo pozornost je pa vzbudila njegova naslednja

trditve:

— Se dve leti naj traja sedanja vojna, pa bo zapadni svet tako opešan in izčrpan, da ga bodo komunisti z lahkoto zavzeli. Nemčija, Francija in Italija bodo postale komunistične države. V Angliji bo prišel na površje radikalen socijali-

Willkie ne bo odpotoval na Kitajsko

Porazeni republikanski predsedniški kandidat Wendell L. Willkie se je vrnil v svoj rojstni kraj v državi Indiani, da si privoščijo par dni počitka. Zadnji čas se je precej govorilo, da namerava odpotovati na Kitajsko, toda Willkie se je premislil ter opustil tozadevni načrt.

Na letališču v Indianapolis je pozdravila delegacija državne zakonodaje. Povabili so ga, da bi govoril v državni zbornici, pa je rekel, da ni razpoložen ter da se bo šel jutri ali v sredo odzval vabilo.

Willkie stanuje s svojo ženo pri svoji tašči, Mrs. Cori Wilk.

Bogatinka živele in umrla v revščini

V siromašnem stanovanju v New Yorku so našli mrtvo 70-letno Mrs. Adelaide Dutcher. V ročni torbici je imela samo 44 centov, toda v omari je dobila policija dvanaest banč in h kuzjic, glasečih se na 33 tisoč dolarjev.

Neka sosedka je ni že več dni videla in je potrkala na njena vrata. Ker ni bilo odziva, je poklicala policijo, ki je našla mrtvo v postelji. Zaenkrat se še ne ve, če ima kaj sorodnikov ali ne.

Ženske v obrambni industriji

Delavska tajnica Miss Perkins je izjavila prejšnji teden v Atlantic City, da so za nekatera industrijska dela ženske bolj usposobljene kakor pa moški, vsled česar se tudi število žensk, nameščenih v obrambni industriji, večja od dne do dne.

— Posebno pri natančnih delih, kot naprimer instrumentih, merah, tehnicah, se ženske izredno dobro obnesejo. Ženske so v gotovem oziru tudi bolj pazljive kakor moški.

Koledarje in Protike dobite pri zastopniku Glasu Naroda v Vaši naselbini.

Delavske Vesti

CIO PRETI BETHLEHEM STEEL S STAVKO

Delavski voditelj Murray se je obrnil na Sidneya Hillmana, ravnatelja Produkcijskega urada — Bethlehem Steel je izprla 300 organiziranih delavcev.

Na fronti vojne industrije bo izbruhnila gigantska borba. Philip Murray, predsednik CIO, ki je istočasno tudi predsednik odbora za organiziranje jeklarjev, je brzojavil Sidney Hillmanu, ravnatelju produkcijskega urada, da bo proglasil stavko pri Bethlehem Steel Company v Lackawanna, N. Y.

Če hoče Hillman stavko preprečiti, naj odpravi obupne razmere, ki vladajo v tankajšnji tovarni. Pod sedaj obstoječimi razmerami delavci ne morejo več delati.

Murray očita Bethlehem Steel, da je izprla 300 organiziranih delavcev. Kompanija na vse mogoče načine strahuje delavce, če se skušajo poslužiti pravice, zajamčenih jim po

ustavi in postavi. V ta namen ima celo armado pomožnih šerifov, privatnih policistov in drugih uslužbencev.

V tovarni v Lackawanni, ki ima velika vojna naročila, je zaposlenih 11 tisoč mož. Murrayeva brzojavka je dospela v zvezno glavno mesto baš v času, ko je Knudsen, ki je istotako ravnatelj Produkcijskega urada, pričel pred zborničnim justičnim odborom, da bi bilo brezpotrebno uveljaviti kakšne odredbe proti stavarjem v oboroževalni industriji, češ, da delo uzorno napreduje, če se pa slučajno pojavijo kakšna nesoglasja med delavci in delodajalci, so kaj kmalu uravnana v obojestransko zadovoljstvo.

PRECEJ STAVK JE BILO URAVNANIH

Število je pa ostalo skoro isto, ker so po drugih krajih druge izbruhnile. — Vanadium Co. je obljubila več plačati.

Konci prejšnjega tedna so bile uravnanе tri večje stavke, zato sta pa dve drugi izbruhnili. V vseh petih slučajih gre za podjetja, ki imajo večja ali manjša vladna naročila. Po enajstih dneh je bila uravnana stavka pri Vanadium Corporation of America v Niagara Falls, N. Y. Vodstvo družbe je pripravljeno delavcem povišati plače.

Kot znano, je vodstvo Lackawanna tovarne v Buffalo, N. Y., izprlo več sto delavcev. V petek so ostali delavci glasovali, če naj zastrajkajo ali ne. Izid glasovanja do danes še ni bil objavljen. Tovarna je last Bethlehem Steel Co.

Delavci po drugih tovarnah Bethlehem Steel Co., so obljubo podpora.

Pri Combustion Engineering Company v Chattanooga v državi Tennessee, je odložilo 250 delavcev orodje. Zahtevajo višje plače in boljše delavske pogoje.

Pri Universal Cylcopel Steel Corporation v Bridgeville, Pa. je poteklo 15 dni trajajoče premirje med delavci in kompanijo. Ves ta čas so se vršila pogajanja, ki pa niso imela nobenega uspeha. V slučaju štrajka bo prizadetih 1500 delavcev. Vsled stavke pri Motor Wheel Corporation v Landing, Mich., je morala Packard Motor Car Company, zaradi pomanjkanja materiala nehati obratovati.

William Powell Valve Company v Cincinnati in American Steel and Wire Company v Donora, Pa., sta spet začeli obratovati.

Po 23 ur trajajoči stavki se je vrnilo v Foster-Wheeler tovarno v Carteret, N. J., 800 delavcev. Kompanija jim je v mnogih ozirih ugodila. Plačala jim bo tudi sedem praznikov na leto.

Pri Willard Storage Battery Company v Clevelandu je za stavkalo 700 delavcev. Zahtevajo višje plače in boljše delavske pogoje.

Iz Chicaga poročajo, da so

zapreli s stavko delavci Me-Cormickove tovarne, ki je last International Harvester Co. V tovarni je zaposlenih 6000 mož, ki so povečini člani CIO.

V Racine, Wis., se je osem desetih delavcev Nash-Kelvina-tor tovarne izrazilo za štrajk, če se pogajanja s kompanijo ne bodo v najkrajšem času zadovoljivo končala.

V Miami, Fla., je izjavil G. M. Harrison, predsednik Zveze železničarskih unij, da bo dne 28. marca objavljen izid glasovanja, ki so ga vprizorili člani štirinajstih železničarskih bratovščin. Ako bodo odglasovali za štrajk, bodo morali še šestdeset dni počakati, predno bodo odložili orodje. To je namreč stroga vladna odredba, ki se pa tiče samo železničarskih organizacij. V razdobju 60 dni je doslej vlada še vedno odvrnila nevarnost stavke.

— Prvotno je bilo rečeno, — je pričel Hunter, da bodo dobili večina vsi delavci, odpuščeni od WPA, delo v narodnoobrambnih industrijah. To je bila pa le pobožna želja, ki se ni nikdar vresničila. 73 odstotkov vsega denarja, namenjenega v narodno obrambo namene, gre namreč v 23 velikih industrijskih središč.

Štiri petine WPA delavcev je pa zaposlenih po majhnih mestih in podeželskih okrajih, ki so dobili samo eno petino narodnoobrambnih kontraktov.

Kaj bo z WPA delavci?

Poslujoči WPA komisar Hunter je povedal senatnemu pododboru za apropiacije, da se voditelji narodnoobrambne programa vse premalo brigajo za delavce, ki jih je primorano odpustiti vods t v o WPA.

Da bo mogla WPA uspešno završiti svojo nalogo, potrebuje do 1. julija še 375 milijonov dolarjev. Če te vsote ne bo dobila, bo moralo nesteto delavcev na cesto.

— Prvotno je bilo rečeno, — je pričel Hunter, da bodo dobili večina vsi delavci, odpuščeni od WPA, delo v narodnoobrambnih industrijah. To je bila pa le pobožna želja, ki se ni nikdar vresničila. 73 odstotkov vsega denarja, namenjenega v narodno obrambo namene, gre namreč v 23 velikih industrijskih središč. Štiri petine WPA delavcev je pa zaposlenih po majhnih mestih in podeželskih okrajih, ki so dobili samo eno petino narodnoobrambnih kontraktov.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation).
Frank Seker, President; J. Lapsha, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$4.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

LAŠKA ARMADA

Italija ima redno armado in fašistično milico.

Fašistično milico je Mussolini ustanovil iz dveh razlogov: za svojo lastno gardo ter za sredstvo, ki naj bi mu služilo pri izvedbi fašističnega režima.

Milica je bila prvotna le nekakšna policijska sila. Leta 1922 in 1923, ko je vladala v Italiji velika nezaposlenost, je marsikdo vstopil v milico samo zaradi tega, da mu ni bilo treba skrbeti za vsakdanji kruh, obleko in stanovanje. Pridružil se ji je vsepolno delavec, trgovskih pomočnikov, uradnikov, ter vpokojenih in rezervnih častnikov. Bila je zares pestra družba.

Redna armada je splošno milico precej postrani gledala. Častniki redne armade so bili Mussolinijevi nasprotniki. Smatrali so se za častnike kralja, "vojaškega kralja", ki je užival pri armadi veliko priljubljenost.

Videli so, kako je Mussolini potiskal kralja čedalje bolj v ozadje in mu slednjič odvzel skoro vso oblast. Tega je bila v gotovi meri skrivna tudi armada.

Nekaj dni pred "pohodom proti Rimu" se je Mussolini vso noč posvetoval s skupino italijanskih generalov. Sestane se je vršil v rimski kavarni "Greco". Generali so prišli na sestane civilno oblečeni.

Mussolini je nameraval proglasiti republiko, generali so bili pa proti temu in so zahtevali, naj pusti kralja na prestolu. Šele po zagotovitvi, da ne bo kralju ničesar storil, so mu obljubili, da se ne bodo protivili njegovim revolucionarnim načrtom.

Hoteli so pač preprečiti državljansko vojno in niso vedeli, kar je danes splošno znano, da je bil namreč pohod proti Rimu povsem navadna komedija in da bi bilo mogoče črnosrajčnike z nekaj strelci razgnati.

Armadni častnik je nadkriljeval miličnega častnika po vojaški izvežbanosti in po socialnem staležu. Opazal je pa, da ima miličnik častnik vsepovsod prednost in da mu postaja z vsakim dnem nevarnejši tekmeč.

Toda v redni armadi je živelo upanje: v slučaju vojne bo milica razpuščena in se ne bo nikdar več pojavila. Rečeno je bilo, da bo vsakemu rednem polku prideljen fašistični bataljon, ki bo v njem kaj kmalu brez sledu izginil.

Mussolini pa nikakor ni bil tega mnenja in ni hotel biti brez osebne straže. Za razpust milice je bilo pa tudi že prepozno. Voditelj fašistične milice je preveč obljubil, in če bi svoje obljube ne izpolnil, bi padli po njem.

Med miličniki in armadnimi uniformami ni posebnih velikih razlik. Vojnih pohodov se je milica udeleževala samostojno, to je v zaključenih formacijah. Mussolinijevo časopisje je vedno poudarjalo in proslavljalo uspehe fašistične milice.

V Abesiniji so miličarji prizadeli slabo opremljenim Abesincem velike izgube, dočim se milično vodstvo ni obnežalo. Milični general Bono je moral napraviti prostor Badogliju, generalu redne armade.

O uspehih fašistične milice v sedanji vojni bi bilo brezpomeno pisati.

Tujec, ki je videl v Italiji miličarje korakati, stražiti ali manevrirati, je komaj zadrževal smeh. V kompanijah črnosrajčnikov ni bilo nobene discipline.

Vojaške uspehe je Mussolini vedno pripisoval vladi, vlada je pa on. Njegova armada so črnosrajčniki.

Po Mussolinijevem zatrdilu fašisti vedno zmagojujejo, dočim doživlja poraze izključno le redna armada.

Farinacci že danes kriči: — Generali so vsega krivi! Redna armada vodi vojno!

Toda doslej je bilo rečeno v Italiji, da je armada le orodje vlade, ki ima le tisto izvršiti ter slepo ubogati, kar Mussolini naroči.

Mussolini nima med generali redne armade niti enega prijatelja. Jezni so nanj, ker tako zapostavlja kralja in daje prednost fašističnim generalom. Jeze se nanj, ker tako nerodno vodi vnanjo politiko. Pa kako naj jo drugače vodi, ker ne pozna vojaških problemov.

Redna italijanska armada ni nikdar sovražila Anglije, in laški mornariški krogi so vedno priznavali Angliji premoč na morju. Če bi se redna armada Mussoliniju uprla, bi imela na svoji strani večino laškega prebivalstva.

Zdaj čas očitno še ni zrel, ko bo pa dozorel, bodo vrženi Mussolinijevi generali z Mussolinijem in fašistično stranko vred med staro šaro.

Tudi v Italiji bo zavladal nov red, pa seveda ne tak kot sta si ga zasanjala in zamislila Mussolini in Hitler.

Produkcija zlata v Nicaragvi

Letošnjega januarja je v ni-skega leto. Po zatrdilu rudnicarskih zlatih rudnikov nako-skih upraviteljev bo produkcija dvajset odstotkov več zla-cija že znatno večja, kakorhi-ja nego meseca januarja lan-tro bodo inštalirani novi stroji.

Primorske Vesti

OKREPČEVALNICE ZA VOJŠTVO.

Od pričetka vojne so fašistične organizacije ustanovile na večjih železniških postajah okrepčevalnice za potujoče vojaštvo. Vojaki in vpo-čanci dobe pri teh okrepčevalnicah brezplačno vino, čaj, pecivo, cigarete, razglednice in slične potreščine. V Gorici sta taki okrepčevalnici na severni in južni postaji. V treh mesecih so dobili vojaki pri teh dveh okrepčevalnicah za 80 tisoč ir okrepčil in potreščin. Po-strežbo vršijo članice stranki-ne ženske organizacije, ki so tudi večji del potrošnega denarja nabrale med občin-tvom.

GORIŠKI PREFEKT V KOBARIDU.

Prejšnji teden je obiskal ponomni kobarški trg goriški prefekt ekscelence Cavan v spremstvu kvestorja in drugih odličnikov. Pri prihodu ga je pozdravil župan Conti na čelu zastopnikov raznih uradov. Nato je gospod prefekt najprej obiskal kostnico pri cerkvi sv. Antona, kjer počivajo zemski ostanki padlih vojakov, potem na občin-ko hišo in sedež fašja. Pregledal je poslovanje raznih občinskih ustanov in prisotno-val slovesni otvoritvi ljudske kuhinje. Ob koncu je posetil še novozgrajeno stavbo za vališe in ribogojstvo, ki naj pospeši ribarstvo v Soči in njenih doto-kih. O vseh napravah se je prav pohvalno izrazil in se ves zadovoljen poslovil od lepot Zgornje Soške doline.

DVE NESREČNI SMRTI V ENEM DNEVU.

V Gorici sta se pripetila dva nesrečna smrtna primera. V zasedbi jutranjih urah je stražnik stolne cerkve naletel na trgu sv. Hilarija pred stolnico na človeka, ki je polnezavesten ležal na tleh. V naglici je pri-hitel duhovnik, ki je umirajo-čemu podelil zadnjo pomoč, na-kan je nesrečnej, neki 53 letni tapetnik, katerega je bila v ostem mrazu napadla huda notranja slabost, mirno izdih-nil.

Popoldne istega dne je stražnik A. Ziani šel po neki ulici po svojih poslih. Nenadoma mu je postalo slabo in se je zgrudl na tla. Preden je do-spel "Zeleni križ" je bil nesre-či mož, ki ga je zadela srčna kap, že mrtev.

OBERDANKOVA ZAROČENKA OBHAJA OSEMDSEST-LETNICO.

V Trstu živi gospa Ena Re-schigg, ki je pred kratkim ob-hajala svojo osemdesetletnico. Častitljiva starka je bila zaro-čenka proslavljeneza italijan-skega heroja Vilijema Oberdanka, ki je leta 1882 izvedel v Tr-stu ponesrečeni bombni atentat na avstrijskega cesarja Franca Jožefa. S svojim zaročencom se je spoznala že v otroških le-tih in je v njegovi sosesčini

preživela skoro vsa mladostna leta. Ko so Oberdanka prijeli v Ronkih in zaprl, ga je malo pred njegovo smrtjo v družbi njegovih bratov in sester še obiskala v celici. Ostala mu je zvesta vse življenje in se ni po-ročila.

ŠT. VID PRI VIPAVI

je dobil novega občinskega predstojnika. Za začasnega prefekturnega komisarja je bil imenovan Jos. Caligaris, di-dukcični ravnatelj v Vipavi. To je v kratkem roku dobrega te-dna že drugi didaktični ravnatelj (šolski nadzornik) ki je postal načelnik sloven-kih ob-čin.

140. obletnica

Ladjedelnica v Brooklynu je praznovala v nedeljo 140. ob-letnico svojega obstoja. V zve-zi s tem so se vršile velike slav-nosti. Slavnostni govor je imel admiral H. Howard.

V ladjedelnici je zaposlenih poleg vladnih izvedencev tudi dvajset tisoč civilistov. Delav-ci dobe na leto 40 milijonov dolarjev plače. Zdaj grade v ladjedelnici tri velike bojne la-dje.

40urni delovnik ne zadostuje

Iz Wellingtona na Novi Ze-landiji poročajo, da je zveza podjetnikov pozvala vlado naj dovoli podaljšati delovni te-den. To je baže potrebno, ker sicer produkcija ne bo tako na-predovala kot bi morala v tem času.

Na novi Zelandiji in v Av-straliji je 40urni delovni teden postavno določen. Za vsak overtime mora dobiti delavec poldrugo plačo. Podjetniki bi radi podaljšali delovni teden na 44 ali celo na 48 ur, izgo-varjajo se pa, da za overtime ne morejo plačati več kot na-vadno plačo. Podjetniki upajo, do bodo s svojo zahtevo pro-drli, kajti nedavno je izjavil ministrski predsednik Peter Fraser, da bo treba določbe gle-de delovnega časa nekoliko o-militi.

Komunisti v Chile

Predsednik republike Chile, Aguirre Cerda, ni hotel pod-pisati predloge glede zatrtja komunistične stranke. Predlo-ga je bila v zbornici sprejeta in bi imela s predsednikovim pod-pisom postati zakon.

Notranji minister Olavaria je rekel, da predsednik s tem nikakor ni hotel ugoditi komu-nistom, pač pa predloge zato ni maral podpisati, ker je hotel vzdržati pravico govora, ki je slehernemu v republiki po u-stavi zajamčena.

— Komunisti pa seveda ne smejo misliti, da so zdaj pod vladno zaščito, — je dostavil notranji minister.

Veliki Atlas sveta

Vojujoči se narodi v Evropi vsvarjajo zgodovino. Svetov-nih vesti pa ne morete razum-no nasledovati brez velikega in zanesljivega zemljevida, kot je naprimer Hammond's New Era Atlas of the World. "Res," boste rekli, "toda po končani vojni zemljevidi, ki so sedaj izdani, ne bodo več dobri." To-da vse drugo je res, kot ta tr-ditev, ako vpoštevamo ta atlas. In tukaj pride poglavitna stvar. Z atlasom boste prejeli izkaznico, s katero boste proti plačilu 25 centov dobili dodat-ne zemljevide, ki kažejo pre-menjene meje vseh držav, ki

bodo prizadete vsled mirovne pogodbe, in jih boste prejeli te-kom 60 dni po zaključku vojne in ko bodo podpisane mirovne pogodbe. (Listek, ki je treba izpolniti in poslati naravnost na zalagatelja, je v vsakem at-lasu.) Ti dodatni zemljevidi vam bodo do zadnje natančno-sti izpolnili vaš svetovni zem-ljevid, ki bo natančno kazal Evropo pred vojno in po vojni v celi knjigi. Ta atlas velja sa-mo \$2.75 za Združene države in \$3.— za Kanado. Ta veliki atlas dobite pri KNJI-GARNI "GLAS NARODA", 216 West 18th St., New York.

Ako se nimate Blaznikov Prati-ke za leto 1941, imate še priliko jo dobiti. Letos smo na-ročili dovolj veliko zalogo, da zadostimo povprečnemu vpra-sanju po tej knjigi. Srečni smo bili, da smo prejeli celotno na-ročbo iz starega kraja. — Za-torej, ako še nimate Prati-ke, naročite jo še danes, ako jo že-lite. Cena je 25 centov. — Svo-to lahko pošljite v gotovini, dobro zavito v zalepki ali ako bivate v Združenih državah, se lahko poslužite znamk po 2 oziroma po 3 cente. — Naro-čila pošljite na KNJIGARNO "GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York City.

PROSEKUTOR JE PROSIL ZA OBTOŽENKO

Pred poroto v San Franci-sco je stala 25 letna Jean Col-lins ter podrobno opisala če-mu je usmrtila Tonija Barce-lono.

V osmih letih je zaslužila približno 38 tisoč dolarjev ter mu je dala vse do zadnjega centa. Kupila mu je dva nočna kluba ter potrošila petnajst ti-soč dolarjev za njegovo zdrav-ljenje, ko se ga je lotila jetika. V zahvalo jo je pa Tony Bar-celona neusmiljeno pretepal.

— Navzlic temu ga pa nisem mogla zapustiti, — je pričala, — kajti ob vsaki priliki mi je grozil, da bo povedal mojim ljudem, da sem vlačuga in pro-stitutka.

— V noči 9. januarja sva bi-la v mojem apartamentu v tri-najstem nadstropju. Hotel me je vreči skozi okno. Da si re-šim življenje, sem pograbila revolver in oddala na Tonija štiri strela. To je bilo prvo do-stojno dejanje, ki sem ga sto-ri-la v svojem življenju.

Ko je utihnila, je začel govo-riti prosekutor Joseph Garry: Tony Barcelona je bil nasil-než. To lahko rečem, ker sem ga osebno poznal. Obrniviši se k porotnikom, je dejal Gar-ry: — Kdor je med vami brez greha, naj prvi vrže kamen na njo. Tisto, kar se je zgodilo 9.

Peter Zgaga

POLITIK

II.

Zalosten in turoben se je sprehajal gospodin Ivica Pez-dič nekega dne opoldne po Le-vetluku. Tako namreč pravijo hrvatski rojaki Enajsti Ave. v New Yorku. Težke misli so se podile po njegovi glavi, s težkimi problemi se je bavil njegov možganski sistem.

Kakšni so bili ti problemi? Kakšni pač kot narodnogospo-darski, politični in finančni? Ali bo Hitler po svetovni voj-ni ustanovil v Južni Ameriki tržišča, kamor bo prodajal svoje blago? Ali zasleduje Ru-sija na Balkanu panslavišči-ne cilje? Kje bi se dalo iztakniti dovolj kapitala za pet ali šest požirkov rakije, katere je bil fistinga jutra gospodin Ivica Pezdič skoro bolj potreben ka-kor duša svetega raja?

Boga mi, to pa niso malen-kostni problemi, ki bi jim bila vsaka puhla glava kos.

Glede prvih dveh je enostav-no odločil, da je treba mirno čakati nadaljnih razvojev, do-čim mu je tretji povzročal zna-tno več skrbi in preglavie.

januarja, ni bil umor, pač pa neprostovoljen uboj. Na podla-gi dokazov je morate proglasi-ti krivim ali nekrivim. Vas, cenjene porotnice, vprašam, kaj bi storile, če bi bile na me-stu tega dekleta? Kaj bi stori-la kakšna druga drobecna in nežna ženska, če bi bila na njem-stališču? Tony Barcelona je bil visok šest čevljev in dve inči ter je tehtal 218 funtov.

V poroti je bilo sedem mo-ških in pet žensk, ki so vse jo-kale.

Po trinajstih minutah je po-rot obtoženko oprostila.

V Italiji porablajo pasje uhanje

V Italiji so začeli izdelovati čevlje, pasove in torbice iz pa-sje kože, ki so strojena na po-seben način.

Menzies bo obiskal Ameriko

Iz Egipta, kjer se je mudil teden dni, je dospel v London avstralski ministrski predse-dnik R. G. Menzies.

Iz Londona se bo preko Zdr.držav vrnil v Avstralijo.

Po mnenju gospodina Ivice Pezdiča so namreč salonerji jako neuki ljudje, ki imajo vse premalo pojma o devizah, mo-ratorijih in visoki financi v splošnem.

Pa se je spomnil, da mu je dala zjutraj žena dolar ter mu naročila, naj poravnava pri bu-čarju prejšnji dolg v znesku petinsedemdeset centov, za petindvajset centov naj pa ku-pi telečjih bubregov za večer-jo.

S spretnostjo izurjenega fi-nančnika in narodnega ekono-ma je rešil gospodin Ivica Pezdič ta zapleteni denarni problem:

— Če je bučar teden dni čakal, bo čakal še teden dni. De-narni človek je in ve, kaj je moratorij. Če je trstjal petin-sedemdeset centov, jih bo še petindvajset, da bo imel oprav-ka z okroglim številom, to je z dolarjem. In tudi če mu za-radi kakšnih komplikacij tisti dolar odnesem, ne bo mesar lakote umrl, saj je—oprostite—debel ko prase in ima vso me-snico polno mesa.

Mesar mu je malo nerad za-upal bubrege, zaupal mu jih je pa vendarle, in tako je gospo-din Ivica Pezdič, preskrbljen za večerjo, stopil v salon in vrgel dolar na baro: — Raki-je!

Ameriška rakija ima vsa dru-gačna svojstva nego naprimer slavonska šljivovica. Slavon-ska šljivovica segreje in raz-veseli človeka, dočim mu ame-riška rakija le možgane podku-ri, in če spi v človeku količjak hudobije ali nesramnosti, jo bo ameriška rakija vzbudila v njem. V tem pogledu nikogar ne izvzame, niti gospodina Ivi-ce Pezdiča ne, ki sicer ni hudo-ben in nesramen, dokler mu kdo ne očita, da ga žena živi. Ta očitek je pa zanj najhujša sovka in največje razžaljenje.

Ko jih je imel šest pod ka-po, mu reče salonar kar tja-vendav:

— Lahko tebi, Ivica Pezdič! — Čemu naj bi bilo meni la-hko? — vpraša gospodin Ivica že nekoliko jezno.

— I, zato ti je lahko, ker ti pod milim Bogom ni treba za-nič skrbeti. Žena se ti muči od jutra do večera, žena ti skrbi, za stanovanje in za hrano, po-šije te in opere, ti pa Bogu čas krašeš in ne veš, kako bi z dne-vnom gospodaril, da bi ga bilo prej konec.

Ni bil olikan tisti salonar, boga in bogme — da ni bil olikan, ker je svojemu gostu, gos-podinu Ivici Pezdiču, vse to v jugoslovanski brk povedal, pa četudi so bile njegove besede gola in čista resnica.

Gospodinu Ivici so stopile oči iz jamic in bela pena se mu je pojavila v ustnih kotih, tenak vratak se mu je nategnil in po-daljšal, lasje in brki so mu na-sršeli, da mu je bila podolga-sta glava slična brezovi metli na dolgem in tenkem metlišču.

Ni pa zanikal težkega krč-marjevega očitka — baš na-sprotno — pritrdil mu je s ču-dni rezkim, piskajočim glasom: — Da, pa kaj, če me žena živi?

— Kaj bi bilo? Sramota je, — je še dalje dregal krčmar.

— Ona me mora živeti, — je udaril gospodin Ivica po bari, da so čaše zazvenele, — v čast bi si morala šteti, da me živi, v čast in ponos, toda tega ne more, ker ne pozna ne časti, ne ponosa. Moja žena namreč ni parlamentarna.

Jutri, v zadnjem nadaljeva-nju, boste pa brali, kako je gos-podin Ivica Pezdič utemeljil svojo težko obdolžitev.

DARILNE POSILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	\$ 2.00
200 DIN.	\$ 3.95
300 DIN.	\$ 5.75
500 DIN.	\$ 9.90
1000 DIN.	\$17.50
2000 DIN.	\$34.00
5000 DIN.	\$82.50

V DINARJIH

50 LIR.	\$ 2.35
100 LIR.	\$ 4.65
200 LIR.	\$ 9.30
300 LIR.	\$13.95
500 LIR.	\$21.75
1000 LIR.	\$43.00
2000 LIR.	\$86.00

V LIRAH

Ker zaradi položaja v Evropi parniki ne-redno vozijo, tudi za izplačila denarnih posiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, pri-poročamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Vseč razmer v Evropi si pomagajte v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, tenčev steno v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge ev-ropejske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
: : POTNIŠKI ODBELEK : :
216 West 18th Street, New York

Kratka Dnevna Zgodba

ARY LEBLOND:

V zadnjem trenutku

Moj asistent mi je rekel, da nekdo v sprejemnici čaka. Mlad črnc, skoraj modročrni, pa zelo elegantno. Rekel je stal pred menoj. Taj sem vedel, da je iz Amerike. Preden je izpregovoril, mi osupnil nad njegovimi lepi ustni: med vijoličastimi tunicami, ki so bile kakor zresnoka, je blestelo zlato ozono.

"Kaj želite?" sem vprašal. "Imate tako krasno zobovje. Očitno ne potrebujete moje pomoči."

"O, da, gospod doktor, da!" rekel žalostno. Imel je globoke bas, enega izmed tistih glasov, ki primejo človeka za srce. Nujno potrebujem vaše pomoči. Ampak prosim vas, najprej vam moram vse pojasniti, da boste razumeli."

"Moj čas je zlato. Prosim, hitro..."

"Prihajam iz Bordeauxa. Pustil sem tam žensko, ki jo ljubim, in katera tudi mene ljubi. Te je deklet iz dobre rodbine — belokožka — plavalas. Moj ideal je bil zmeraj, da bi vzel belokožko — ampak popolno belokožko..."

"Dragi gospod, prosil sem vas, da se poročite. S čim vam morem posrečiti?"

"Oh, gospod doktor, lepo vas prosim, inšajte potrpljenje. Vem, da se vam mudi, toda ne bodite hudi, meni se še veliko bolj mudi kakor vam. Meni se zdi, da me čas naravnost ubija, tako hitro!"

In res, njegove porcelanaste oči so strašno nemirno in neprestano gledale na stensko uro s takšnim strahom, s kakršnim gleda morda obsojenec na pripravo, s katero bo usmrčen.

"Že tistega blaženega svetega večera, ko sva se srečala,

Odetta in jaz, sva si prisegla zvestobo. Rodbina je izvedela, se tisti večer, da sta se najini sredi zaročili. Bili so mi vjude, mi. Sprejeli so prstan in vsa moja darila. Klicali so me po mojem krstnem imenu — ampak nikoli niso niti omenili, kdaj bo poroka.

In nenadno včeraj me je moj bodoči tast poprosil, naj se peljem v Pariz po svoj krstni list — po naravnostno izpricavalu — skratka po listine, brez katerih, kakor mi je izjavil s podankom, ki me je vznemiril, ne more ne on ne njegova žena niti približno določiti dneva najine..."

"Dragi gospod, tu ni niti magistrat, niti policija. Prosim, s čim vam lahko..."

"Oh, počakajte, prosim! Takoj boste razumeli. Kam bi jaz ne bil letel, samo da bi se tisti krasni dan približal! Rekel sem, da se odpeljem v Pariz. In takoj me je moja bodoča tasta — kakor slučajno — prijazno poprosila, da bi ji to in ono oskibel; naj grem v to in to veletrgovino, k tapetniku, v parfumerijo, k zdravniku za oči..."

"Ampak, dragi gospod, jaz nisem zdravnik za oči, temveč za zobe — slišite? Za zobe!"

Veselo je rekel s svojim močnim basom,

"Seveda, in hvala Bogu, gospod doktor, ker naju boste rešili. Odetto in mene!"

Krčevito me je prijel za ramo, da bi mu ne šel iz lastne roke.

"Torej od včeraj begam po Parizu. Ko pa sem izvedel, koliko mi bi moral tukaj ostati, preden bi dobil tiste nesrečne manjčke, ki jih zahteva moj bodoči tast, in ko sem videl, da bi mi potem če bi svoji bodoči tasti oskibel in plačal vse reči,

ki jih hoče imeti in za katere mi ni nič dala, ne ostal niti belič, se mi je nočjo porodila pametna misel."

Dalje ga nisem več poslušal. Položil sem mu roko na ramo in ga potiskal proti vratu. On pa je vzhodil prsi kakor boksaar in rekel s skoraj grozečim glasom: "Spoznal sem, da sem v svoji zaljubljenosti zlezel v past, ki sta mi jo nastavila brez Odettine vednosti onadva, ki nista hotela postati moj tast in moja tasta. Gotovo sta bila vesela, da se jima je posrečilo, oddaljiti me od moje neveste. Pa veste zakaj, ljubi gospod? Hočeta jo v moji odtornosti omožiti z nekim čudnim Argentincem, ki je pol leta v Bordeauxu in ki se baha, da si je tam že nagražil milijon. Kako to sam Bog ve. Prepričan sem, da je bil ta pustolovec za jutri večer povabljen k njim na večerjo. Ampak pri tej svečanosti moram biti tudi jaz. Ne morem strpeti, da bi se moja nevesta in ta lopov s črno dušo sešla za mojimi hrbtom. Veste, gospod, kadar sem blizu Odette se mi ne bojim zanj. Toda ona mi je sama priznala svojo slabost: to ni zlato, tudi ne srebro, ampak to je avto, ki jo mika in vabi. Če le sliši to besedo, se ji v glavi zavrti. — Ako bi me ne bilo tam, bi lahko izkušnjava sree znešla. Pomislite, ta lopov ima tri voze!"

"Za vruga, čemu pa potem čakate? Zakaj ste šli k meni, ne pa naravnost na postajo? Tecite, gospod, tecite, podvizajte se!"

"Ah, vidite, da se dogovorila in sporazumeva," je odgovoril črnc in se oddahnil. "Moram se podvizati. Ampak kako? Nimam niti para več, da bi si kupil vozni listek." Pogledal me je. Z očmi je malone pogoltnil uro. "Tri je ura. Če ne bom o pol štirih sedel v vlaku, ne vem, kaj bo z menoj. Glave in srea nimam tukaj, ampak tam. Že desetkrat bi me bili skoraj povozili. Ali ste bili že kdaj zaljubljeni, gospod?"

"No, torej, prosim vas poslednjič, s čim vam morem posrečiti? In zakaj ste prišli ravno k meni?"

Moj zagonetni lepotec je stopil brez besede na sredo sprejemnice, segel s prsti v usta, snel svoje obočje, ga lepo obrišal ter mi ga podajal s kretnjo, ki ni bila brez nekega viteštva.

"Gospod, storite mi neizmerno uslugo! Kupite moje zobe!"

"To je rekel tako proseče, ob raz mu je bil tako obupan, da se nisem mogel zasmejati.

"Oh, gospod! Vlak bom zamudil. Ura je tri in pet minut. Ne uganem več iti k nikomur drugemu. Dajte mi za to obočje, kolikor hočete. Do smrti vam bom hvaležen, da ste mi pomagali, da si iznova pridobim svojo nevesto."

To pot sem se zasmejal: "Pa ste v tem tako prepričani? Ali vam ni prišlo na misel, da bi se pojavili pred njo in vašim tekmečem takole brez sekalcev in podočnjakov?"

Njegove brezbobne željusti so se bridko nasmehnile: "Ne bojte se! Doma imam še eno obočje!"

"Tudi zlato?"

"Zlato," je pritrdil z ameriškanskim ponosom.

Je-li vsa ta storija resnična? Je tole zlato pristno? Bil sem čedalje bolj zmeden. Držal in težkal sem tisto lepo obočje. To je bilo res krasno ameriško delo in, kakor se je zdelo, prav dobre vage. Toda obiskuje nas toliko sleparjev, najlepše oble-

Dr. Anton Korošec v Biserjanih

Od Biserjan do Navja. — To je alfa in omega dr. Korošecove življenjske poti. V njegovih mladih letih so ga Jurjevčani poznali le kot Bižikovskega Tunčka, ko je s svojo edino sestro Mieko preživljal v Biserjanih brezkrbna in najlepša leta, vendar tedaj, ko so ga poslali v ptuško gimnazijo. Zadnja desetletja pa ga visoko spoštoval kot soustanovitelja in graditelja naše narodne svobode.

Biserjani so vas ob cesti, ki pelje iz Maribora do Ljutomer, kjer se ce-ta odcepi proti Bučevcem in dalje proti Veržetu in v Prekmurje. Naslanja se s svojimi hišami skorajda do farne cerkve sv. Jurija ob Sčavnici. Po cesti proti Bučevcem je do dr. Korošecove rojstne hiše le pištlih osem minut.

Likna, priprosta in snažna hišica gleda s podokni na cesto. Nad temi okni so bile ob osvobodjenju in še dolga leta pozneje pritrjene lesene inčialke SHS kot spomin na dr. Korošecovo proslavo, ki se je bila vršila v novembru leta 1918 ob priliki narodnega osvobodjenja, ko so se hvaležni Jurjevčani — rojaki poklonili njegovemu rojstnemu domu z veličastno proslavo.

Na rojstnem domu gospodarja na majhni kmetiji sestra Mieka z možem Jakobom Sinko. Ta sestra Mieka je bila edina krvna vez z dr. Korošcem. Po nji ni ljubil dr. Korošec samo svoje rojstne domačije, nego vso domačo jurjevsko faro. Najlepši dnevi zadnjih let so bili Mieki trenutki, ko jo je nenapovedano in iznenada obiskal njen brat. Njegove želje je že poznala: zahotelo se mu je tisti dobrih ajdovih žganecv z zeljem, ki jih je znala nekoč pripraviti le njegova pokojna mati: nič slabše pa sedaj sestra Mieka.

Ob teh obiskih je sestra hitro pogrnila po mizi prt in pripravila krožnike. Pa ne toliko zaradi brata! Bili so z njim večkrat visoki gostje in ne bilo bi lepo, če bi se ne belil na mizi svezet prt. Ob takem delu je vedno pokregal sestro, svoje

členih, ki nam skušajo "obesiti" obočje iz ponarejenega zlata ali pa iz pravega zlata, toda ukradenog bogve kje, mogoče celo mrličem.

Gospod, dragi gospod, pri svoji ljubezni, pri svoji časti vam prisegam: nikar ne dvomite niti o moji besedi niti o mojem obočju!"

In ta lepotec — atlet — mi je suženjsko otroško položil na roko svoje mesnate ustnice, ki so drgetale.

"Poslušajte," sem rekel, "zdi se mi, da ste pošten mladenič. In pa — eh, kaj! Če je to komedija — dobro ste jo zaigrali!"

Dal sem mu za obočje 400 frankov. Mladenič se je izgubil kakor tat.

Vse leto sem gledal s smejajim dvomom lepo obočje črnega ženina, katero sem imel v vitrini. To je bilo takrat, ko je bilo zlato tako redko, tako drago, ko sta Anglija in Amerika izvalili Franciji vso drago kovino. In nekoč me je prišlo, pa sem sklenil, da bom to quminično reč raztopil. No, ali bi vi verjeli? Bilo je najčistejše zlato. In glejte, kakšno je življenje. Čez nekaj dni, potem, ko sem doglal, da je zlato pravo, sem izvedel, da je bila tudi vsa zgodba resnična. Pismonoša mi je prinesel zelo lepo škatlico, okrašeno s trakovi. V njej so bili najboljši sladkorčki vseh vrst in tale vizitka:

"Gospa in gospod Coridan Marcus in njun sinček se vas hvaležno spominjajo. Bordeaux."

Kar nekoliko botra sem se počutil.

goste pa počutil: "Žganec morajo jesti vsi iz ene skledetake je že od nekdaj navajala tej hiši! Zazelel sem si domačih ajdovih žganecv, torej jih jemno po domače!" Učil jih je tudi, kako se pravilno jedo ajdovi krapei in pri marsikaterem gostu je užival njegovo nerodnost in nevednost.

Leta 1938 je preživel nekaj dni velikonočnih praznikov na svojem rojstnem domu v Biserjanih. Kar nas je bilo takrat rojakov doma na počitnicah, smo ga obiskali, da ga pozdravimo in mu želimo blagoslovljene praznike. Sedel je za veliko kmečko pečko in na dokaj visoki klopi. Držal se je za klop in zvonil z nogami, ki so mu prosto visele navzdol. Obraz mu je žarel in pripricaval-nam je dopovedoval, da uživa in vzbuja ob tem delu spopine na svojo mladost. Kdo bi nam takrat verjel, če bi mu rekli, da sedi pred nami za kmečko pečko jugoslovanski notranji minister in voditelj Slovencev? Zamejali bi se nam in — anorda še pomilovali. Mi smo pa videli v njem velikega moža in spoznali, kako je z vsem srecem priklenjen na lepe in blagobne domovine v svoji rojstni hiši. Uživali smo z njim in z njim vred smo se spomnili preleske prislovice, da kdor sedeč pri peči zvoni z nogami, naznanja, da mu je poginil pes. Pa nas je v teh mislih prehitel in rekel: "Ni poginil niti Sinkov, niti moj pes. Bodite brez skrbi, smo še varni!" To njegovo prepodobo smo dobro razumeli, saj nam je s tem stavkom povedal veliko politično izjavo. Upoznali smo njegovo politično redkosebodnost, s katero je vedno prišel v Biserjane zato smo bili te izjave tembolj veseli.

Kako vesel, skorajda ponosen je bil vsake kmečke priprostosti in vsakega priproste odgovora, ki ga je dobil. Ko nas je v praznično pomladansko solnce pospremil do ceste, je stal sosedov Mihal na svojem dvorišču. Dr. Korošec ga brž zapazi in zakliče čez cesto: "Kaj delaš, Mihal?"

Mihal mu da lep in priprost odgovor: "Duma sen!" Tega odgovora je bil dr. Korošec bolj vesel in zdelo se nam je, da ga še nikdo z nobenim odgovorom ni tako zadovoljil, kot sosed Mihal. Hitel nam je dopovedovati smisel tega odgovora.

"Vidite, dobro je povedal! Praznik je danes in ničesar takega ne smemo delati. Da bi si praznike pokvarili. Sonce sije in on stoji doma na svojem dvorišču kot kralj na Betajnovi! Duma je!"

Vedno je rad prihajal vsaj za nekaj uric domov. Redno pa je prihajal v jeseni pred Vsemi svetniki, da je obiskal grobove svojih staršev, ki so pokopani na jurjevškem pokopališču.

Zadnji njegov obisk je bil v oktobru. Takrat se je še prav posebno zanimal za vse gospodarstvo in sestra Mieka mu je morala pokazati vso živino. Ogledal si je krave in svinje in ko je videl v kleti le kupček krompirja — letošnji pridelek, je pomolovalno vzdihnil: "Ja, kaj boste jedli pozimi? — Na kateri nji ste letos sejali repo, da je tako drobna?"

Prav vse ga je zanimalo, kakor da je hotel po tej skromni kmetiji presoditi gospodarstva vseh naših kmetij revščino letošnje letine.

Ob pogledu na repo ga je prevzel spomin na otroška leta in morali so mu dati nož. Olu-pil si jo je in začel jesti surovo repo: "Bomo jedli, kot nekdaj!" Narozal je kosčke in jih ponujal svojim gostom.

Najrajši je ob takih obiskih posedal na studenčnem cementnem obokni. Na oseki, pravimo Prieki. Svojim gostom je rad

dopovedoval: "Ta osek in ta travica mi je najljubša. Tu se daleč vidi."

Njegov nečak ima fotografski aparat in vedno se je ob njegovih obiskih rad snakal z aparatom okrog njega. Pa uje ni rad ušlišal njegove želje. "Vse skupaj nas moraš fotografirati, ne samo mene!" Le enkrat se mu je postavil pred zid, na katerega je bil nečak pritril zaradi lepšega ozadja črna zastava. Pa so se nečaku izpolnile želje.

Sestra Mieka s solznimi očmi pripoveduje: "Navadno je obiskal na pokopališču le grob svoje matere in očeta. Letos si je ogledal celo pokopališče in se delj časa sprehljal po njem. Ko sva se poslavljala in ko je sedel že v avtu, sem ga še vprašala, kdaj se zopet vidimo. Stisnil mi je roko in dejal: 'Kakor Bog da!' — To je bil njegov zadnji obisk in zadnje besede, ki sva si jih izmenjala v življenju"

Sestra Mieka ga je preživela Bolehna je in pet poletij je hodila na zdravljenje in odpočitek v Rogoško Slatino. Vse to je želel njen brat dr. Korošec. Očeto vsko je skrbel za njo in za njene otroke ter izpolnil najstarejšega nečaka. Danes so vsi potrti in žalostni. Umrl jima je oče, ki jim je vedno in vsakokrat pomagal, ko jih je obiskal.

"Mieka, da boš imela za sol in za petrolej..."

Jurjevčan.

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Cerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobito je v Knjigarni Slovenie Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

ZAKAJ JE ZOLČ ZELEK.

Če vzamemo zeleno šipo in jo držimo proti luči, vidimo akoci njo. Prav tako prozorna je rdeča šipa. Če pa ju položimo drugo na drugo, ne vidimo ničesar več, samo črtno. To se imenuje subtraktivno mešanje barv. Poskusi so pokazali, da prodirajo sončni žarki skozi kožo, in sicer pred vsem rdeči žarki, ki jih izfiltrira kri kakor skozi barvni filter. V človeški notranjosti vlada torej temno rdeč somrak.

So pa organi, ki morajo biti v popolni temi, na primer črevesje. Znanost meni, da ima zolč vloga zelenega filtra. Rdeče in zeleno dajeta proti svetlobi črno. Narava je neki zahtevi zadostila na presenetljivo preprost način.

Blaznikove Pratičke in Slovensko - Amerikanci Koledar za leto 1941, lahko dobite pri zastopniku "Glasa Naroda", v Vaši naselbini. Ako jih nima, bo jih naročil za Vas.

NOTE ZA KLAVIR ALI HAR.

MONIKO

1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA 30
2. PO JEZERU KOLKO 30
3. BARČICA MLADI KAPETANE 30
4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA 30
5. TAM NA VRINI GREDI MARKHOR WALTZ 30
6. SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 30
7. DEKLE NA VRTU OJ. MARIČKA, PEGLAJAJ 30
8. ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (mazurka) 30
9. SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 30
10. DEKLE NA VRTU OJ. MARIČKA, PEGLAJAJ 30
11. ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (mazurka) 30

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

- Ameriška slovenska lira, (Hotmar) 50
- Orlovsko himne (Vodopivec) 50
- Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) 30
- Trije mešani zbori (Glasbena Matica) 30
- V pepelnini noči, kantata za sol, zbor in orkester, (Sattner) 50
- Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 40
- Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 30
- Naši himni, dvo glasno 30
- Gorski odmevi, (Laharar), II. zvezek, moški zbori 30
- ZA TAMBURICE: NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpuri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Mar ko Bajuk 75
- Slovenske narodne pesmi za tamburistični zbor (Bajuk) 30
- Bom šel na planince, (Bajuk), podpuri 30

ZA CITRE: Poduk za citre. — 4 zvezki — (Koželjki) 2.—

ZA KLAVIR: Buri pridejo. — Korčulica — 30

Josip Pavčič: NAROD POJE (za mlade pianiste) 84 slovenskih narodnih pesmi za klavir in z besedilom \$1.30

PESMARICA GLASBENE MATICE 103 moški zbori, uredil A. Čerina \$1.30

Slovenske narodne pesmi, Janko Zirovnik 1. zvezek, 123 pesmi za moški ali ženski zbor 1.35

II. zvezek, 77 pesmi za moški in mešani zbor 1.35

100 narodnih pesmi za moški in mešani zbor, Emil Adamič 1.—

FANTJE NA VASI, 18 narodnih pesmi za moški zbor, Ciril Pregelj 50

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta... Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Čitajte zanimiv članek: "O LOVU IN LOVCIH," ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenie Publishing Company

216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakomiti po 2 c. 3 centa, če pošljete v Zvezdastih dravcih.

Posebna priloga: Tiste sniževali v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SEBANO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA SE DANES

Slovensko - Amerikanski Koledar za l. 1941, Veliki Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni Atlas (38 barvnih zemljevidov) — vse skupaj \$1.

Mož Simone

—: ROMAN —:

Francoški spisal: CHAMPOL. — Preložil: LEVSTIK.

23

Ko je Simona videla, da jo na tak način posluša, ji je postajalo čimdalje bolj neprijetno. Ker niso mogle srečati so-besedničnega pogleda, so blodile njene oči naokrog, toda pod vplivom nekakšne nerazložljive začaranosti so se vračale vedno in vedno k rdečemu zastoru, pred katerim se je risala bleda gava lady Eleanor in ki je neprenehoma zbujala njeno pozornost, odkar je bila stopila v sobo.

Niti v tem trenutku je zagrinjalo ni nehalo čudno motiti. Kaj neki zakriva? Vrata? Ali okno? Da, okno bržkone, in sicer okno, ki je zelo slabo zaprto, kajti od časa do časa se je premaknil baržun v prepihu, zazibal se narahlo in se napejal in odmikal ne skoro neumneven način. Ničesar ni bilo v tem, čemur bi se bilo treba posebno čuditi, toda Simona je vzne-mirjalo to, da se je vršilo tisto gibanje v različni smeri, kakor bi pihal veter v istem hipu od raznih strani. Ni si mogla česa, da ne bi med govorjenjem zapazila te prikazni, mislila nanjo in iskala zanjo razlage, ki je ni mogla najti in zdelo se ji je, da tudi teta z nekako čudno pozornostjo upira oči v ta zastor in zasleduje njegovo gibanje, nemara zato, da zbira svoje misli. Celo takrat, ko je Simona z mukami končala svoj zagovor, je lady Eleanor še trenotek ostala v svoji pozi, ne da bi izpregovorila ali se zganila, kakor da ni slišala in razumela ničesar, kakor da ne misli na to, da je treba odgovoriti in da čaka, tega odgovora nekdo, ki se mu v nepopisnem strahu kri sree. Nato je polagoma obrnila svoj naslonjač v poprejšnjo lego, da sta si s Simono zopet gledali oko v oko.

"To je vse, kar mi imate povedati?" je vprašala kratko.

"Da, teta."

"Stvar je torej ta: vaš oče je tako vrlo gospodaril, da je sedaj njegovo premoženje popolnoma upravljeno. Žena s tremi otroci brez belica, on sam pa v rokah sodnije — skratka, da je izgubljena vsa rodbina."

"In potemtakem — on je človek, ki v nobenem položaju ne obupa — ko je izčrpal vsa druga sredstva, je moj mili svak zaupa, da ga potegnem iz zadruge jaz, sicer s... niste mi še povedali števila?"

"Treba bi nam bilo," je zajecjala Simona, "potrebovali bi — tristisoč francov..."

Nobena mišica na starinem obrazu ni strepetala; zaključila je z mirnim glasom:

"To je premoženje! In vi ne prihajate kar tako, tebi ni meni nič, prosit za to premoženje? Kako ste si mogli misliti, da vam ga dam?"

Simona je izstila par nerazumljivih besed. Bila je zdaj malodane ravnotako bleda, kakor lady Eleanor. Zdelo se je, da ta opaža njeno zmedenost in se celo nekoč ozira nanjo.

"Pomirite se," je dejala z manj bridkim tonom. "Ta korak vam je moral biti težak."

"Nič mi ni težkega, kadar se gre za svojece."

"Vi gotovo zelo ljubite svoje roditelje."

"Ah, in kako!"

Vsa Simonina duša se je izlila v te besede. Lady Eleanor ni bila videti posebno ganjena nad tem izlivom; zmignila je z rameni in odgovorila:

"Oči bi morali gojiti do vas vsaj ravnotako ljubezni in skrbni; neumnevo mi je, kako jim je srce dopuščalo, izpostaviti vas tako vsem morebitnim brezumnega poizkusa."

"Jaz sama sem prišla na to misel," je zadržala Simona.

"Nespančna misel. V vaši starosti takšne nezmisli še lahko veljajo za plenitene drznosti, toda iz stališča vaših roditeljev je to navedna blaznost. Saj se naposled niti niste mogli zanesiti, da vas bom sprejela. Že leta so moja vrata zaprta vsakomur in le slučaj jih je otvoril vam."

"Slučaj — ali pa previdnost božja!" je šepnila Simona.

Lady Eleanor je napel obrnili glavo, kakor bi se zopet ozrla na svoje zagrinjalo; nato je ponovila s čudnim glasom:

"Previdnost božja! — neka previdnost je pač bila! Vi ste se torej zanašali na previdnost božjo?"

"Zanašala sem se nanjo," je resno dejala Simona, "in kakor vidite, sem imela prav, kajti vodila me je do vas."

"Ali se vam zdi, da je s tem, da ste prišli do mene, že mnogo storjenega?"

Ton lady Eleanor je bil poln tolike porogljivosti, da se je zdela Simoni v tem hipu njena igra popolnoma izgubljena.

"Da," je odgovorila vsedno z veliko odločnostjo. "Zanašala sem se in se še zanašam, da ne morete ostati brezumni do našega gorja, kadar ga izveste."

"Ali ste pa tudi videli moje gorje, da imate pravico do tega zaupanja?" je bridko dejala lady Eleanor.

Povesila je glavo in njen svinčenostivkasti obraz je bil videti tako obupen, da je rahločutno srce Simonino presunilo sočutje do te žene, katero je — morda zaman — prosila pomoči.

"Da sem ga poznala," je začepetala, "bi si bila štela v srečo, lajšati vam ga." In zganila se je, da bi se približala teti.

Ta pa se je v tem trenutku obrnila, z zaničljivim nasmehom na ustnicah in nadaljevala istotako sarkastično in mrzlo:

"Ne bavite se z menoj, rajši mislite nase. Kaj sedaj nameravate?"

Simoni se je zdelo, da jo s tem odstavljaja; vstala je rekoč:

"Odska bom, teta, kakor hitro zaslišim vaš odgovor."

"In kako hočete oditi? Kdo vas bo spremljal? Menda niste prišli sami iz Pariza?"

Simona je povedala, da jo nekdo morebiti še čaka pri ograji in da se v vsakem slučaju lahko povrne v York.

Ne da bi pomislila, je po-žila lady Eleanor prst na zvonec, ki je stal v dosegu njene roke. Skoro hipoma je vstopil sluga. Dela mu je nekaj kratkih povelj v angleškem jeziku in ko je odšel, se je obrnila k dekletu, rekoč:

"Poslala sem po vaš kovčeg, in velela odskoviti vozni-ker, ker nameravate ostati pri meni."

"Kako?" je vzkliknila Simona začudeno.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Križem po Grčiji

Grčija, zemlja starega Homerja, Perikleja in Sokrata, ne zbujajo pozornosti samo zaradi svoje davne veličine, temveč tudi s svojimi sedanjimi posebnostmi.

Ne da bi prišla za orožje, je pridobila Grčija v svetovni vojni velike pokrajine v Epiru, Macedoniji in na Egejski obali. V krvavi in grozni vojni s Turki leta 1921-22 je vdrla v Turčijo, zasedla Smyrno in končno izgubila vojno. Štiri leta po svetovni vojni se je prebudila Turčija pod Kemalom Atatürkem in zmagala. Toda tudi Grki so pokazali, da so vredni potomci svojih prednikov. Na pol milijona Grkov se je nato preselilo v domovino iz turških krajev, problem, ki se je zdel takrat nerešljiv, danes pa je čisto nekaj navadnega. Tri revolucije je doživela Grčija po svetovni vojni: Plastiras, Venizelos, državljanska vojna. Državno gospodarstvo se je zrušilo, toda narava je tej državi zopet pomagala na noge s tobakom, vinom, smirkom in olivami. Vsako leto je priteklo do 30 milijonov dolarjev v deželo. Kulturne potrebe večjega pomena ima le nekaj mest. Na deželi je še 35 odstotkov nepismenih. Ker ni dovolj živinske krme, je izredno malo goveje živine in vinja, pač pa je po vsej deželi dovolj koz in ovac. Resno najčistejši Grki žive na Kreti. Na severu so močno pomešani z Židi, Slovani in albanskim elementom. V Solunu je 40 odst. španskih Židov. Grška navadna zavest je tako močna, da se celo ameriški tobačni milijonarji grške krvi radi vračajo v svojo domovino. Atenski štadijon, ki je ves v belem mramorju in ima v njem prostora 50.000 ljudi, je zerajen z zasebnim denarjem. Prav tako je daroval državi milijonar Averel največjo grško križarico.

Če obiščeš Grčijo, ti povsod diha iz nje slavna preteklost, tradicija, junštvo in spomin na osvobodilne boje.

V pokrajini, kjer so poskušale italijanske čete prodirati skozi Epir v Tesalijo, ležita ob majhni loka ni železnici dva kraja: Trikkala in Kalanbarka. Tam se 180 metrov visoko gori na pustih skalah nahajata dva grška pravoslavna samostana, ki ju veže z zunanjim svetom edino velik koš na vrvi. Drugih dohodov samostana nimata. Življenje v teh samostanih je mistično in na veliki višini. Epir z glavnim mestom Janino je divji, nedostopen, brez večjih cest. Prebivalstvo Epira je v celi Grčiji najbolj imajo, vajeno orožja. Tam, kjer se konča Pindsko gorovje, se prične Tesalija, najrodovitnejša in največja grška pokrajina. Tu raste vse. Od

tesaljskih poljedelskih pridelkov živi cela Grčija. Tesalsko pristanišče na Egejskem morju je Bolo. Od tod se lepo vidi na Olimp, sedež starih grških bogov.

Solun, Aleksander Veliki, stara zgodovina, ki ima svoje niti globoko doli sredi Perzije, španski Židje, to se navadno omenja v eni sani, kadar je na vrsti Solun. Slovani se pri tem imenu spominjamo na solunska brata sv. Cirila in Metoda. Franchet d'Espèrea je l. 1918 pri Solunu začel znano ofenzivo. V Solunu je jugoslovanska svobodna luka. Po Solunu streme Bolgari, ki tožijo, da so vključeni v ječo Črnega morja, kakor nekoč rimski pesnik Ovid, ki je živel tam v pregnanstvu. Pred Solunom leži polotok Halkidika, znan po svojevrstni republiki menihov na gori Ates, kamor ne sme stopiti ženska noga.

Veliko velikansko vdrino je zalilo Egejsko morje, morje tisoč otokov. Vsak teh otokov ima tisočletno zgodovino: Thasos, Lemnos, Lesbos, Hios, Delos (sedež nekdanje grške federacije). Rodos je danes italijanski in ima tolikšen pomen za Turke kakor Gibraltar za Špance. Globoko doli na jugu je Kreta, otok grškega bajenstva, otok Minotavra in labirinta. Tu so se začeljena vsa grška o-vobodna gibanja. Kreta je domovina Venizelosa. Danes ga imajo zasedene Angležji, da na njem čuvarjo vhod v vzhodno Sredozemlje in na Dodekanez. Majhna zemeljska ožina, Istmos, veže Peloponez s srednjo Grčijo. Že stari Grki so mislili, da bi bilo dobro izkopati prekop skozi to ožino, kar se je zgodilo l. 1904. Glavno peloponeško mesto stare Grčije je bila Sparta, rivalinja Aten.

Svojo svobodo dolgujejo Grki v precejšnji meri Angležju lordu Byronu, ki je tudi prvi preplaval Dardanele. Nasproti Patrasu v Missolonghiju so mu postavili spomenik.

Atene, grška pre-tolnica, so mesto spominov na staro antično kulturo, ki je prepajala ves takratni svet. Akropolis, Ereteon, Panteon, so imena, ki na svetu ne bodo nikdar pozabljena. Moderna avtomobilska cesta vodi od Aten do starega pristanišča Falerona, podzemeljska železnica pa do modernega atenskega pristanišča Pireja. Nasproti Pireju leži Salamina, kjer je Temistoklejev poltoplek Pezizje.

Grki so prebrisane glave. Po vsem svetu jih lahko najdeš, kjerkoli se jim nudi prilika za zaslužek. Grki so stremilivi, marljivi, zviti, pri delu vedno premišljeni, nekateri so postali največji bogataši na svetu.

LAŠKI VOJAKI PRIHAJAJO V PALESTINO KOT UJETNIK

Italijanski vojaki, katere so Angležji vjeli v Libiji, prihajajo v Palestino, kjer bodo do konca vojne ostali v taboriš

Sonce—velikanska peč

Večji del materije sestoji iz atomov, ki imajo povprečni premer desetmilijotinke milimetra. Vsak teh atomov predstavlja majhni planetni sestav, v katerem ima atomsko jedro ulogo sonca, a elektroni imajo ulogo planetov. Atomsko jedro je prilično 4000krat težje od vseh elektronov, ki krožijo okrog njega.

Atom se lahko medsebojno privlače in sestavljajo kemične spojine, lahko pa vplivajo drug na drugega in si medsebojno spreminjajo strukturo. Pri tej tako zvani ionizaciji atomov se sprasčajo energije, ki izžarevajo v obliki svetlobnih žarkov, določenih na določen način spektrum in nam omogočajo s tem sklepe o sestavi atomov oziroma o posebnosti izžarevanja materije.

Stalnice in tudi naše sonce so isto tako žareča vetleča telesa in tako nam spektralna analiza daje spoznavati njih

ustroj. Kemična sestava stalnice je skoraj povsod ista in ustreza sestavi naše zemlje, tako da lahko sklepamo o obstoju neke enotne prasnove.

Solnce je izredno vroče, plinasto telo s površinsko temperaturo kakšnih 10.000 stopinj. Proti njegovemu središču narasča njegova temperatura na več milijonov stopinj. Sončna snov je 50 do 70 krat gostejša od vode. Vzrok, da je sončna toplota bolj ali manj stalna in da se torej navzlic ogromni izgubi z izžarevanjem stalno obnavlja, je po ugotovitvah moderne znanosti v tem, da sestoji sončna gnota po 30 odstotkih iz vodika. Ogromna vročina in siloviti pritisk na soncu drobita atom. Pri tem sprasčena energija, ki je milijonkrat večja nego energija pri kemičnih reakcijah. Tako kuri sonce neprestano samo sebe in ni nevarnosti, da bi ta velikanska peč v doglednem času ugasnila.

SVOJEVRSTNI REKORDI.

Pod naslovom "Ne boste verjeli," je neki Američan zbral vrsto neverjetnih a vendar resničnih stvari. Tako se ne najdljši boksaški match zgodil 6. aprila 1893 med Jack Burkeom in zamorskim boksačem And. Bowenom. Ta borba je trajala 7 ur in 19 minut. Izvojevala sta 110 "rounds" najbolj čudno pri vsem tem pa je to, da je sodnik v 110 kolu borbo ustavil in progasil za neodločeno.

Druga nenavadna reč je zgodba o sedemletnem dečku, ki je umrl za starostno oslabelostjo. To je bil neki Charles Charlesworth, ki mu je brada zrasla že s 4 letom in ki mu je bil obraz ob smrti ves naguban. Lasje in brada so mu bili v 7. letu snežno beli, glas se mu je tresel, hodil je kakor star mož in umrl je z vsemi znaki starostne oslabelosti.

Rekord glede bolezni si je "priboril" po vsej priliki H. Smythe, ki je do 47 leta prebil že 148 velikih operacij. Na operacijski mizi je ležal več nego 200 ur. Navzlic temu mož še vedno živi, je dobre volje, uspešen trgovec in srečno poročen.

ZGOLOVINSKA ŽENITNA PONUDBA.

Londonški lit "Journal Age" je pred sto leti objavil pismo nekega Izaka Tonkina, s katerim se je ta ponudil, da se poroči s kraljico Viktorijo. Pisno se je glasilo:

"V vašem cenjenem listu berem, da si je kraljica, ki naj jo Bog blagoslovi, in ki se želi poročiti, izbrala za bodočega moža nekega prince Alberta, ki se je rodil v nekem malem nemškem mestu. Pravijo, da mu bo parlament dovolil letni dohodek 100.000 funtov šterlingov kot plačilo za usluge, ki jih dela kraljici.

"Da prihranim takšen izdatki narodu, ki ga davki itak že dovolj težijo, sem kot pravi patriot pripravljen vzeti kraljico za letnih 10.000 funtov šterlingov za ženo in prištediti

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner 228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 W. 18 St., New York

deželi tako 90.000 funtov šterlingov. Sem samec, star 22 let, nimam 5 čevljev in 3 pale, imam črne lase, lepo polt, biserne zobe, lepe oči in nogo, ki bo Njeno veličanstvo očarala. Deležen sem bil dobre vzgoje, ljubim glasbo, igram rad flavto, klavir, kitaro in violončelo, zlagam ljubke romane, delam prav dobre verze, ne plešem slabo in pojem — in sem zakoniti otrok."

[Kaj je bilo potem z vršim Izakom Tonkinsom, nam ni znano.

DROBNO ŽIVLJENJE V STRATOSFERI.

Columbijsko vseučilišče je spustilo vrsto poskusnih balonov v višine 20.000 do 40.000 metrov in jih opremljalo z napravami, ki se v določenih višinah samodelno odpirajo in spet zapirajo ter prinašajo potem na tla zračne "po-kušnje" iz tistih višin. Bakteriološka preiskava 30 takšnih balonov je pokazala, da žive mikroorganizmi tudi v teh višavah. Našli so deset različnih vrst bakterij in pet vrst gliv tresovk. Ta čas raziskujejo ta drobna bitja v posebnih kulturah, obenem načeljujejo poskuse, da bi jih izsledili nemara v višjih ozračnih plasteh.

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali 2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.—

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street,
New York, N. Y.

Rojake prosimo, k o pošljejo za narodno, da se poslužujejo — UNITED STATES CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno